

GHID DE STUDIU PENTRU GRUPURILE MICI

GALATENI

Evanghelia lui Cristos

ELIBERAT DE SUB JUGUL LEGII PRIN PUTEREA DUHULUI

Evanghelia lui Cristos

ELIBERAT DE SUB JUGUL LEGII PRIN PUTEREA DUHULUI

BISERICA METANOIA ARAD
2016

Departamentul de învățătură - grupuri mici

Evanghelia lui Cristos.
Eliberat de sub jugul Legii prin puterea Duhului
Ghid de Studiu
© Emil Bartoș
Biserica Creștină Baptistă Metanoia Arad, 2016
Str. Tribunalul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro
Tel. 0257 255 226

Calendar de studiu

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI

Tema: **EVANGHELIA LUI CRISTOS**
(Eliberat de sub jugul Legii prin puterea Duhului)

Săptămâna	Lecția	Pasajul	Titlul
19-25 septembrie	1	1:6-23	Singularitatea Evangheliei
26 sept - 2 octombrie	2	2:1-10	Autoritatea apostolică
3-9 octombrie	-	-	-
10-16 octombrie	3	3:1-14	Îndreptățirea prin credință
17-23 octombrie	4	4:1-7	Identitatea creștinului
24-30 octombrie	5	5:1-15	Libertatea în Cristos
31 oct - 6 noiembrie	6	5:16-26	Viața în Duhul
7-13 noiembrie	7	6:1-10	Harul în slujire
14-20 noiembrie	8	6:11-18	Crucea lui Cristos

Introducere

AUTORUL

Fără îndoială, autorul epistolei este apostolul Pavel. Stilul și multele referințe la viața lui sunt suficiente probe în a-i atribui epistola. Probabil că a scris epistola între întoarcerea lui din vizita în Antiohia Siriei și întâlnirea conciliului apostolilor în Ierusalim (FA 15), adică în jurul anilor 49-50 AD.

DESTINATARI

Specific Epistolei către Galateni este faptul că nu este adresată unei persoane sau unei biserici locale dintr-un anumit oraș, cum sunt celelalte epistole pauline. Scrisoarea, funcționând probabil ca o circulară, se adresează unui grup de biserici plasate într-o regiune întinsă, numită Galatia. Cel mai probabil, aceste biserici erau din Derbe, Listra, Iconia și Antiohia Pisidiei, localități aflate în partea de sud a Galatiei, acolo unde apostolul Pavel și Barnaba au lucrat în prima lor călătorie misionară (vezi FA 13-14). Un argument solid în favoarea acestei poziții este legat de una din temele teologice principale a epistolei, care este aceeași cu mesajul apostolilor din prima lor vizită, și anume, justificarea prin credință (FA 13:38-39). (Pentru alte argumente vezi *Introducere în Noul Testament* de D.A. Carson și D.J. Moo, p. 526-529)

TEMA

Tema dominantă a epistolei către galateni este Evanghelia lui Cristos. Temele adiacente sunt autoritatea apostolică a lui Pavel și doctrina justificării prin credință.

Epistola este adresată unei biserici tinere din regiunea Galatia. Presupunem că membrii bisericii au fost cândva păgâni, dar au devenit

creștini, ceea ce implica o schimbare radicală a vieții. Însă, după scurt timp de la convertirea lor, au fost tulburați de fracțiunea cunoscută ca iudaizatori. Aceștia erau evrei care au aderat la noua religie creștină, dar cereau ținerea Legii lui Moise, în conformitate cu interpretarea învățaturii fariseilor. Acest amestec de idei și practici a fost găsit de apostolul Pavel între galateni. Apostolul intervine pentru a le aminti galatenilor că ceea ce au ei nevoie pentru mântuire și viața creștină este doar Cristos. Pavel a fost cel care le-a prezentat întâi Evanghelia (FA 13-14). De aceea, hotărăște să le scrie o scrisoare personală și practică, pentru a le aduce aminte de slobozenia lor în Cristos și de unitatea bisericii.

Problema teologică subliniată de Pavel vizează centrul doctrinei creștine. Este mântuirea doar prin harul lui Dumnezeu și credința în Isus Cristos sau este nevoie și de aportul faptelor Legii? În Galateni apostolul nu explică cum să fii mântuit, ci cum să trăiești ca un mântuit. Sunt relația cu Cristos și prezența Duhului Sfânt suficiente ca să dovedești că ai fost mântuit prin har?

Aceasta face ca începutul epistolei să dezbată dilema Evangheliei: există o singură Evanghelie sau mai multe? Impresia lăsată de grupul de iudaizatori din biserică era că un creștin trebuie să urmeze atât harul, cât și Legea, deci două căi de trăire și de gândire. Intervenția apostolului este tranșantă. El nu acceptă decât o singură Evanghelie și un singur fel de trăire. Evanghelia este a lui Cristos, iar viața creștină se trăiește în puterea Duhului, nu a Legii.

PRECIZĂRI

Structura simplificată a lecțiilor a fost impusă de limita săptămânilor alocate studiului. Aceasta a făcut ca accentul în alegerea celor opt lecții să cadă mai mult pe partea etică, decât pe cea teologică, iar anumite teme să fie lăsate deoparte în mod intenționat (de pildă, confruntarea apostolilor, tema fâgăduinței, învățătorii mincinoși, Agar și Sara).

STRUCTURA

Galateni

I. PARTEA ISTORICĂ (**Experiența** Evangheliei)

1. Salutul 1:1-5
2. Criza din Galatia 1:6-10
3. Chemarea apostolică 1:11-24
4. Confirmarea apostolică 2:1-21

II. PARTEA TEOLOGICĂ (**Teologia** Evangheliei)

1. Argumentul din convertire 3:1-5
2. Cazul lui Avraam 3:6-9
3. Lucrarea lui Cristos 3:10-14
4. Legea și promisiunea 3:15-25
5. Înfierea (fii și robi) 3:26-4:11
6. Apelul apostolului 4:12-20
7. Analogia cu Agar și Sara 4:21-31

III. PARTEA ETICĂ (**Practica** Evangheliei)

1. Libertatea în Cristos 5:1-12
2. Carnea și Duhul 5:13-26
3. Harul în slujire 6:1-10
4. Pecetea apostolică 6:11-18

SINGULARITATEA EVANGHELIEI Ce Evanghelie urmezi?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 1:6-23

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Chiar de la începutul Epistolei către Galateni, Pavel, după ce se prezintă ca apostol „nu de la oameni”, le amintește destinatarilor de jertfa lui Cristos. Își anunță, în acest fel, tema scrierii lui: **Evanghelia lui Isus Cristos**. Iar în centrul mesajului Evangheliei se află sacrificiul de Sine a lui Cristos, „ca să ne smulgă din acest veac rău” (1:4).

De ce un astfel de început de scrisoare? Ce anunța apostolul?

Întrebare: *Ce îți vine întâi în minte când auzi pomenindu-se despre Evanghelia?*

.....

.....

.....

Asculți mai multe mesaje despre adevărul Evangheliei. Pe care îl alegi? Care știi că e cel adevărat?

- Unii îți spun că adevărul Evangheliei lui Isus este găsit în Predica de pe Munte și că asta e tot ce contează.

- Alții îți spun că adevărul Evangheliei lui Isus este găsit în respectarea Legii veșnice a lui Dumnezeu, dar care include și respectarea cu strictețe a Sabatului.
- Alții îți spun că Evanghelia lui Isus înseamnă puterea Duhului în acțiune, adică vindecări, miracole, manifestarea darurilor duhovnicești supranaturale etc.
- Alții îți spun că adevărata Evanghelie a lui Isus este cea păstrată de Biserică în Sfânta Tradiție.

Ești sub presiunea tuturor acestora, te gândești cine are dreptate, ce variantă religioasă să alegi. Cum știi care e adevărata Evanghelie? Există mai multe Evanghelii, sau numai una, cum pretinde Pavel?

După ce apostolul a pus bazele bisericii din Galatia, în urma lui au venit iudaizatorii, un grup de evrei care simpatizau cu creștinismul, dar care au negat învățătura sau Evanghelia lui Pavel și anume, că mântuirea și viața creștină este prin har. Se pare că acești evrei încreștinați au fost prezenți și în disputa din FA 15, când toți apostolii au respins învățătura lor și au proclamat mântuirea prin har, prin credință. Este posibil, așadar, ca aceiași iudaizatori să fi ajuns în Galatia, în bisericile nou fondate de apostoli. Practic, după cum se exprima și Petru în cuvântarea lui de la Ierusalim, iudaizatorii au pus un jug pe grumazul ucenicilor, cu referire la jugul legalismului. Ei au zdruncinat sufletele creștinilor, cerându-le să facă tăierea împrejur (FA 15:24).

Dar mulți dintre cei convertiți la creștinism din Galatia erau dintre Neamuri. Pavel știa aceasta, de aceea vine în ajutorul galatenilor cu epistola lui, care distruge, efectiv, toate argumentele iudaizatorilor. Pentru aceasta, Pavel apelează la scrierile VT, la experiența convertirii autentice a galatenilor și la logică.

OBS. Același tip de argument folosit de Pavel cu referire la mântuirea prin har, nu prin fapte, a fost folosit și de reformatorii din secolul XVI!

Singularitatea Evangheliei predicate de Pavel a fost contestată de iudaizatori, pentru că ar fi prea diluată. Acuza merge direct la faptul că Pavel omite Legea doar ca să-și crească popularitatea între neamuri. Pavel neagă această acuză, accentuând subordonarea lui față de Dumnezeu, nu față de oameni. Scopul lui era să păstreze Evanghelia nealterată, nu să-și crească credibilitatea. A plăcea oamenilor înseamnă a dezerta de Cristos.

Unul dintre cele mai importante argumente pentru singularitatea Evangheliei lui Cristos este originea ei divină. Pavel își leagă renumele și lucrarea de această Evanghelie. Evanghelia lui Cristos este o revelație. Adică, nu are origine omenească, n-a fost primită de la un om, n-a fost învățată de la un dascăl, ci a fost primită direct, prin descoperire de la Isus Cristos (1:11-12).

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Două aspecte surprind în stilul de scriere al apostolului, de aceea considerăm ca trebuie explicate: stilul apologetic al lui Pavel și stilul radical față de eretici.

(1) Stilul **apologetic**

Începutul epistolei are o tentă **apologetică**. Pavel vrea să-i convingă pe galateni că Evanghelia pe care el le-a transmis-o prin propovăduire este cea autentică. Din apărarea lui Pavel, desprindem acuzele care i s-au adresat: (1) că nu are autoritate apostolică asemenea primilor apostoli ai lui Isus și (2) că le-a vestit galatenilor o Evanghelie incompletă.

La prima acuză, Pavel răspunde în etape. Întâi, el le amintește galatenilor că a primit Evanghelia prin revelație, deci nu este de origine umană și nici nu a fost influențată de alți apostoli. Revelația i-a venit chiar înainte de a-i consulta pe ceilalți apostoli din Ierusalim față de conținutul ei. Despre această revelație specială, Pavel va scrie mai încolo în epistolă.

La a doua acuză, Pavel răspunde mult mai tranșant. Cum adică el nu predica o Evanghelie completă? Grupul acuzatorilor sau legaliștilor au creat o mulțime de probleme. Obiectivul lor era ținerea creștinilor sub jugul Legii. Da, mântuirea este prin har, spuneau ei, însă nu despărțită de faptele Legii. Astfel, iudaizatorii deformau rolul singular al lui Cristos în lucrarea mântuirii. E ca și cum ai spune că e nevoie de Cristos, dar și de Moise; e nevoie de relație, dar și de reguli. Problema nu consta în a le avea pe amândouă, ci în a condiționa mântuirea de amândouă!!

Întrebare: *Ce exemple de legalism care condiționează mântuirea de reguli ai putea da din viața bisericilor de azi?*

.....

.....

.....

(2) Stilul radical

Apostolul este uimit de faptul că galatenii treceau așa de repede (sau dezertau așa de ușor!) de sub autoritatea Evangheliei lui Cristos sub o altă autoritate (1:6). Această schimbare sau smintire a galatenilor se referă la amestecul Legii și harului. Este similar cu ceea ce încearcă unii azi, să cheme oamenii la mântuire, dar prin a-i înjuga la datinile, regulile, practicile bisericii lor. Orice cale a mântuirii care leagă omul de fapte și nu de har este o cale pervertită, contaminată.

Asta îl face pe Pavel să fie extrem de violent în exprimare. E vorba aici de o bătălie spirituală pe viață și pe moarte.

Pentru a sublinia radicalitatea argumentului, Pavel apelează la un caz ipotetic, sugerând că și dacă un înger ar veni să predice o altă evanghelie, acesta ar trebui să fie anatemitizat, adică excomunicat, ostracizat, afurisit (cu sens de blestemat). Este ca și cum ai șterge definitiv un virus din programul computerului tău.

Întrebare: *Cât de radicali crezi că ar trebui să fie biserica locală față de legaliști? Ce fel de măsuri ar fi justificate împotriva lor?*

.....

.....

.....

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

După cum s-a desprins deja, învățătura centrală în acest text are de-a face direct cu **mântuirea**. Cum suntem mântuiți? Este suficientă credința în Cristos? Evanghelia adusă de Cristos este singulară, una singură, unică?

Aluzia la influența legaliştilor în comunitatea din Galatia s-a putut observa chiar în primele versete ale epistolei. Pavel scrie despre har și despre iertarea păcatelor ca reperul de netăgăduit al credinței lor. Galatenii credeau în lucrarea jertfitoare a lui Cristos, însă nu toți înțelegeau radicalitatea Evangheliei, adică separarea completă de „veacul rău” (1:4). Altfel spus, orice minimalizare a centralității lui Cristos și a Duhului Său diminuează înțelegerea Evangheliei adevărate, a lui Cristos.

Legalismul omoară viața spirituală în biserici. În legalism, domină prezența regulilor, datinilor, tradițiilor. E adevărat că orice comunitate religioasă are nevoie de reguli și tradiții, care reflectă uneori dinamica ei interioară. Acuza apostolului însă vizează acele reguli care distorsionează Evanghelia.

Exemplu: Astăzi, aceeași problemă poate fi prezentă în biserici azi, dar fără să implice neapărat un set de reguli. De pildă, un fel de predicare axat excesiv de mult pe emoții poate distorsiona Evanghelia lui Cristos. A da de înțeles în propovăduire că toată

mântuirea depinde de niște lacrimi sau de gesturi superficiale, înseamnă a minimaliza Evanghelia lui Cristos.

Întrebare: *Cum crezi că minimalizează astăzi unii predicatori Evanghelia lui Cristos? Dă câteva exemple:*

.....

.....

.....

III. CUM APLIC TEXTUL?

Cum să mă feresc de a crede sau de a predica o Evanghelig falsă? Cum să evit ieftinirea harului mântuitor? Cazul din Galatia este un caz clasic de deformare a adevărului mântuitor. Nu este prin negarea totală, ci prin virusarea adevărului central. Modalitățile prin care se răspândesc astfel de erezii diferă:

- prin adăugarea ideilor umane la Evanghelig
- prin alterarea mesajului Evanghelig
- prin prezentarea parțială a Evanghelig

Exemplu: Galatenii au auzit mesajul lui Pavel, au crezut în Cristos, dar au dat crezare și legaliştilor, care le cereau mai mult în vederea mântuirii. Ei îi reprezintă pe cei aproape jumătate dintre credincioşii declaraţi creştini în zilele noastre, dar care n-au înţeles niciodată esenţa Evanghelig. Aceasta este concluzia lui George Barna, după 20 de ani de studii făcute pe bisericile evanghelice din America. Legalismul face ravagii și azi printre noi. El mută centrul de greutate al Evanghelig de la credință și har la fapte și Lege. Într-un fel, istoria galatenilor se repetă.

În cazul galatenilor, distorsionarea adevărului Evangheliei a stat în faptul că au despărțit doctrina de etică. Efectul este în trăirea superficială a vieții de ucenicie, în „ieftinirea” harului mântuitor.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) contrasta harul ieftin cu harul costisitor, cu referire la Biserica din timpul lui. Harul ieftin înseamnă

predicarea iertării fără pocăință, înseamnă botez fără disciplină bisericească, euharistie, fără mărturisirea păcatelor, absolvirea de păcat, fără spovedanie. Harul ieftin este un har fără ucenicie, un har fără cruce, un har fără Isus Hristos cel întrupat și viu.

Ucenicia adevărată impune un cost, de aceea harul este costisitor, adică este

Evanghelia pe care trebuie să o căutăm necurmat, darul pe care trebuie să-l cerem, ușa la care trebuie să batem. Este costisitor, pentru că ne cheamă la ucenicie, este har, pentru că ne cheamă la ucenicie în școala lui Isus Hristos. Este costisitor, pentru că îl costă pe om viața, este har, pentru că abia așa îi dăruiește viața. Este costisitor, pentru că îl silește pe om să ia jugul uceniciei, urmându-L pe Isus Hristos.

(Dietrich Bonhoeffer, *Costul uceniciei*, Ed. Peregrinul, Cluj-Napoca, 2009, p. 42-43)

Întrebare: *Care ar fi semnele harului ieftin în Biserica de astăzi? Cum să ne păzim de el?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIȚE

NOTIÇE

AUTORITATEA APOSTOLICĂ

Cărei autorități spirituale te supui?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 2:1-10

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Unul dintre cele mai importante argumente pentru singularitatea Evangheliei lui Cristos este originea ei. Pavel își leagă renumele și lucrarea de această Evanghelie. Evanghelia lui Cristos este o revelație. Adică, nu are origine omenească, n-a fost primită de la un om, n-a fost învățată de la un dascăl, ci a fost primită direct, prin descoperire de la Isus Cristos (1:11-12). Pe lângă argumentul **revelației** în favoarea autenticității Evangheliei lui Cristos, Pavel apelează și la **experiența convertirii** lui. Adică, el însuși este dovada că Evanghelia este de obârșie dumnezeiască.

Povestea convertirii nu e întâmplătoare. Ea vine în sprijinul autorității lui apostolice. Pavel amintește de perioada în care persecuta Biserica, perioadă în care, ca fariseu, el a fost unul dintre cei mai legalişti, însuflețiți evrei în ținerea Legii. Deci, Pavel știa din interior ce înseamnă să fii robul Legii. El apelează chiar la doctrina predestinării, punerii de-o parte și chemării la lucrare. Convertirea și trimiterea lui erau dovezile puterii divine a Evangheliei pe care a propovăduit-o și care îi consolidează autoritatea apostolică. De aceea, el se vede un mesager special, trimis de Dumnezeu ca să ducă Evanghelia lui Cristos la Neamuri.

Înțelegând aceasta, el s-a retras în Arabia, apoi s-a întors la Damasc și, după trei ani s-a dus să-i întâlnească pe apostoli la Ierusalim. Încă un element de sprijin în autenticitatea Evangheliei propovăduite de Pavel este acceptarea lui de către ceilalți apostoli. El singur a luat inițiativa să-i caute pe Petru, Iacov și pe ceilalți. Acceptarea lor îi întărea prestigiul apostolic.

Aceasta înseamnă o metamorfoză reală, o regenerare autentică: din persecutor, să devii predicator.

Întrebare: *Cât de mult contează pentru tine experiența convertirii unui conducător spiritual? Îți influențează felul în care îl ascuți când predică sau învață?*

.....

.....

.....

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Apelul lui Pavel la experiența convertirii și experiența confruntării lui Petru necesită explicații mai largi.

(1) **Experiența convertirii**

Se presupune că iudaizatorii l-au acuzat pe Pavel de nesinceritate atunci când, acuză ei, le-a prezentat galatenilor o Evanghelie trunchiată. Ce vor să spună ei e că Pavel a fost subiectiv, că s-a bazat pe experiența lui personală din perioada de început, deci i-au scăpat anumite părți din Evanghelia completă. Partea cea mai însemnată care lipsea din Evanghelia lui Pavel era Legea. Motivul este că Pavel a dorit doar să îi cucerească pe galateni cu povestea convertirii lui.

Pavel însă contraatacă, vorbind despre faptul că Evanghelia lui Cristos i-a transformat viața cu adevărat, că a fost o experiență reală, dramatică, incontestabilă. Deci, este illogic să îl acuzi pe cineva de manipularea adevărului, când sunt nenumărate dovezi ale unei întâlniri reale cu Dumnezeu. Pavel dezvoltă această idee în două etape. Întâi, el spune că, în trecut, a fost parte a religiei iudeilor și prigonea Biserica lui Dumnezeu. Apoi, el prigonea pentru că era motivat de Legea religiei lui inițiale. Cu alte cuvinte, faptul că era prigonitor și legalist el însuși îi pregătește argumentul pentru realitatea transformării lui.

OBS. Conjunția „dar” (2:15) face trecerea de la prigonitor la propovăduitor. Această convertire nu se putea face decât prin revelație personală, întrucât Dumnezeu „a găsit cu cale să descopere în mine pe Fiul Său.” Experiența personală nu se poate contesta.

Întrebare: *Crezi că atitudinea de apărare este cea mai potrivită atunci când ești acuzat pe nedrept în probleme de credință?*

.....

.....

.....

(2) Experiența confruntării

Al doilea argument din experiență este adus de Pavel în urma unui conflict deschis cu apostolul Petru.

Pavel menționează conflictul cu Chifa/Petru din Antiohia ca o dovadă a autorității apostolice. Situația a fost în felul următor: evreul Petru mânca și avea părtășie cu cei dintre Neamuri. Când au apărut iudaizatorii, Petru a dat înapoi de teama acestora. Probabil că Petru se gândea că prin evitarea Neamurilor ocolea și ofensarea

evreilor, care posibil să fi avut prieteni între iudaizatorii prezenți la acea întâlnire. Dar acțiunea lui Petru a fost considerată compromis, prefăcătorie și, de aceea, Pavel îl confruntă public. Adică cum? Pe de o parte, ei stăteau cu Neamurile, iar, pe de alta, se delimitau de Neamuri? Pavel a considerat că această confruntare pe față trebuia să aibă loc.

Întrebare: *De ce a ales Pavel să îl confrunte public pe Petru? Nu crezi că ar fi fost potrivită o altă metodă?*

.....

.....

.....

Întrebare: *Care ar fi o formă de ipocrizie modernă care se aseamănă cu cea expusă în Galateni 2?*

.....

.....

.....

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Învățătura centrală aici are în vizor autoritatea apostolică a lui Pavel. Este el unul dintre apostoli? Cine l-a validat?

Rezultă din prezentările lui că Pavel își susținea apostolia prin următoarele:

- Experiența convertirii prin descoperire directă, personală a Fiului lui Dumnezeu, Isus Cristos.

- Nu doar că Isus i s-a descoperit personal, dar El l-a și trimis în lucrare pentru a fi apostolul Neamurilor.
- Apostolii cei mai importanți ai Domnului i-au recunoscut trimiterea, validându-i Evanghelia propovăduită de Pavel.
- Chiar și confruntarea lui Petru și Barnaba în Antiohia poate veni în sprijinul autorității lui apostolice.

Cu ocazia conciliului bisericesc de la Ierusalim, Pavel i-a contactat pe apostoli, le-a explicat ce fel de Evanghelie predică el și a primit sprijinul necondiționat al acestora. Tema întâlnirii lor a fost și tema conciliului, și anume raportarea creștinului la Legea iudaică. Dacă liderii de la Ierusalim ar fi fost de partea iudaizatorilor, atunci, scrie Pavel, alergarea lui ar fi fost zadarnică (2:2). Dar ceilalți apostoli au fost de partea lui Pavel, nu i-au cerut nicidecum circumcizia pentru a fi creștin. Pavel îl menționează și pe Tit, care era grec de origine. Nici măcar el n-a fost obligat să se taie împrejur (2:3). Cei care încercau să-i oblige pe creștini să se taie împrejur veneau dintre evrei, dar erau creștini falși care pândeau libertatea creștinilor. În concluzie, toți apostolii au aprobat învățătura lui Pavel și l-au considerat unul dintre ei.

OBS. Pavel se referă la principalii lideri ai Bisericii ca „stâlpi”, sau „cei cu vază”, cu referire la Iacov, Petru și Ioan. Faptul că-i pomenește de trei ori, posibil să fie intenționat pentru a demonta atacul iudaizatorilor la autoritatea lui. Altfel spus, faptul că cei mai importanți apostoli l-au susținut pe Pavel în demersul lui îi întărește autoritatea înaintea iudaizatorilor.

Gestul lui Pavel de a-l confrunta direct pe Petru viza aceeași problemă de fond, și anume raportarea creștinilor la Lege. Nu poți să ceri Neamurilor, ar fi spus Pavel, să trăiască ca evreii când tu, evreu, stăteai cu Neamurile. Incidentul nu este detaliat, ci doar amintit ca o dovadă a tensiunii existente atunci în Biserică. Cineva trebuia să-și asume responsabilitatea de a tranșa problema. Pavel este cel care și-a asumat-o!

Întrebare: *Cum ar trebui să te raportezi la un învățător sincer, dar greșit?*

.....

.....

.....

În epistolă, după relatarea incidentului, Pavel explică din punct de vedere teologic motivul confruntării lui Petru. Tema justificării prin credință este adusă în discuție ca un cadru general în care trebuie înțelese incidentul și ca o ocazie de a pregăti dezvoltarea ei. A fi socotit îndreptățit înaintea lui Dumnezeu nu este prin faptele Legii, ci prin credința în Isus Cristos. A nu mai fi sub Lege nu înseamnă a fi liber pentru a păcătui (2:16-17). Harul te scoate de sub jugul Legii la libertate, dar așteaptă să rămâi sub ascultarea lui. De fapt, trăiești, dar nu mai trăiești tu, ci Cristos trăiește în tine (2:20).

IV. CUM APLIC TEXTUL?

Asculți mulți predicatori direct sau indirect, prin intermediul internetului. Unii îți plac cum predică mai mult decât alții. Auzi însă că dintre cei care îți plac mai mult sunt contestați ori doctrinar, ori moral. Ce vei face? Continui să îi ascuți, sau te oprești? Unele idei din predicile lor îți plac, altele nu. Unele te zidesc, altele te tulbură. Unele mesaje sună diferit de altele, spuse de același predicator. Unii predicatori te încântă prin oratoria lor, alții prin capacitatea de sinteză. După o vreme, vezi că mesajele conțin idei schimbătoare.

Mai mult, mesajele unor predicatori de azi nu se potrivesc cu mesajele predicatorilor din vechime. Ce afirmă unii azi nu au afirmat niciodată apostolii, părinții Bisericii sau înaintașii confesiunii tale de credință. Trebuie să iei o decizie. Gândirea ta creștină nu poate să se împartă. Ai nevoie de o gândire unitară, nu schimbătoare.

Întrebare: *Cum îți dai seama că un predicator are autoritate spirituală?*

.....

.....

.....

Supunerea față de autoritatea spirituală e un semn al maturității spirituale. Uneori, păstorul sau mentorul te confruntă pentru că vede ceva în tine care trebuie schimbat. Confruntarea este dificilă, dar uneori necesară.

Întrebare: *Cât îți este de greu să te supui unei autorități spirituale? De ce?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

ÎNDREPTĂȚIREA PRIN CREDINȚĂ Cum te justifici înaintea lui Dumnezeu?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 3:1-14

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Tema îndreptățirii prin credință și nu prin fapte înaintea lui Dumnezeu a fost deja pregătită de Pavel. El a sintetizat tema prin a afirma direct că „omul nu este socotit neprihănit prin faptele Legii, ci numai prin credința în Isus Cristos” (2:16). Nimeni nu poate fi socotit justificat prin faptele Legii. Prin Lege, scrie Pavel, am murit față de Lege. Aluzia este la faptul că Legea l-a condamnat deja pe Cristos, iar noi, prin credința în El, trăim pentru Dumnezeu.

Această substituire constituie una dintre cele mai contestate, dar și esențiale învățături ale apostolului. De ce era nevoie să existe această substituire? Cum se poate lua în considerare viața unui nevinovat în locul unuia vinovat?

Lucrarea de substituire ispășitoare a lui Cristos pentru noi, oamenii a avut, printre altele, efectul anulării necesității Legii pentru mântuire. De aceea, Pavel subliniază: „nu vreau să fac zadarnic harul lui Dumnezeu!” Adică, moartea lui Cristos în locul nostru ar fi inutilă dacă continuăm să apelăm la standardele Legii pentru a fi justificați înaintea lui Dumnezeu (2:21). La nivel personal, dacă cineva crede în substituirea făcută de Cristos, e ca și cum el s-ar fi răstignit împreună cu Cristos (2:20). Viața aceluia credincios se identifică cu viața lui Cristos, prin credință.

Acesta e motivul pentru care Pavel îi critică pe galateni, pentru că au uitat de adevărul esențial al Evangheliei. Lucrarea de regenerare a ființei, ca urmare a credinței în jertfa lui Cristos, a fost lucrarea Duhului Sfânt. A fi creștin înseamnă a fi locuit de Duhul. Începutul vieții creștine e opera Duhului Sfânt. Cum de, întreabă Pavel, a fost posibil să se uite acest adevăr? Orice lucrare în procesul sfințitor, după regenerare, nu putea fi făcută de faptele Legii, ci de Duhul, prin auzirea credinței.

Întrebare: *De ce crezi că unii creștini nu vorbesc niciodată de răstignirea împreună cu Cristos?*

.....

.....

.....

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Apostolul își construiește învățătura despre justificarea prin credință pe două surse. Prima sursă este tocmai experiența galatenilor de la începutul credinței lor. Transformarea lor ca urmare a lucrării Duhului era incontestabilă, entuziasmul credinței lor de la început nu putea fi uitat. Mai mult, lucrările miraculoase, trăirile memorabile de la început formau baza credinței lor. Dar Pavel își dă seama că aceste experiențe, deși reale și impresionante, pot deveni o lacună, un punct slab în dezvoltarea spirituală ulterioară.

De aceea, Pavel apelează la un a doua sursă, la **Sfintele Scripturi**. Modelul ales din Scripturi este Avraam. De ce el? Pentru că, la fel ca Avraam, galatenii nu au fost supuși de la început ascultării de Lege. Avraam a trăit cu sute de ani înainte de Legea lui Moise. Totuși, Dumnezeu l-a declarat neprihănit datorită credinței lui, nu ținerii Legii. De aceea, scrie Pavel: „cei ce se bizuiesc pe credință sunt binecuvântați împreună cu Avraam cel credincios” (3:9).

OBS. Puțin mai târziu, Pavel explică rolul Legii numind-o un îndrumător, un pedagog spre Cristos (3:24). Doar atât! Legea a fost necesară datorită călcărilor de lege, pentru o perioadă delimitată. Legea te face conștient de păcat și ar trebui să te determine să te încrezi în harul lui Dumnezeu. Dar Legea nu și-a atins obiectivul, pentru că singură nu putea da viață (3:21). Trebuia să fie împuternicită de Duhul Sfânt ca să aibă viață!

Pavel apelează chiar la câteva texte din VT care se referă la ideea de blestem. Apostolul preia ideea și o folosește doar ca să argumenteze din nou că justificarea înaintea lui Dumnezeu a venit prin Cristos și ni se aplică nouă prin credința în El. Într-o ordine cronologică și logică, Pavel exclamă:

- Cine nu stăruie în a împlini faptele Legii, este blestemat!
- Blestemul se vede în cel atârnat pe lemn!
- Cristos s-a făcut blestem pentru noi!
- Cine crede în Cristos este scos de sub blestem!

Comentariu suplimentar: agitatorii

Comunitatea creștinilor din Galatia a fost influențată de „agitatori” sau „tulburători” (5:12). Acest grup de agitatori, numiți și iudaizatori, erau credincioși falși, pentru că distorsionau adevărul Evangheliei lui Cristos. Grupul de tulburători a reușit să-i farmece pe galateni (3:1), în sens rău, cu scopul de a-i despărți de apostoli (4:17). Aveau un interes egoist și contrar adevărului propovăduit de Pavel (6:12,13,15). Nu surprinde faptul că apostolul s-a arătat foarte ostil față de ei. Este posibil ca acești credincioși falși, strecurați în Biserică, să le fi sugerat galatenilor că Pavel a început bine să-i învețe bine, dar nu suficient. Ce le lipsea era păstrarea legăturilor cu vechea Lege, anumite ritualuri fundamentale iudaismului (cum ar fi tăierea împrejur). Pavel a început bine, ei însă duceau la bun sfârșit (3:3). Astfel, nu doar că veneau cu un jug să-l pună pe gâtul galatenilor, dar încercau să distrugă reputația apostolului.

Apelul iudaizatorilor la textul sacru (3:10; cf. Deut. 27:26) sugera că oricine nu continuă să facă ce spune Legea va cădea sub blestemul Legii. Tăierea împrejur era un obiectiv relativ mic la care făceau ei trimitere, doar ca să ajungă la obiectivul mare: ținerea întregii Legi. Apostolul însă le dă pe față planul (5:3), ba chiar îi suspectează de ipocrizie (6:13).

Întrebare: *Cum arată agitatorii astăzi? Fă-le un portret, fără menajamente!*

.....

.....

.....

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Învățătura centrală aici este una dintre cele mai importante pentru credința creștină. Sursa mântuirii nu este lucrarea Legii, ci lucrarea Duhului Sfânt. De aceea, ascultarea principală cerută creștinilor nu este față de Lege, ci față de Duhul Sfânt.

Uimitor cum apostolul mută centrul de greutate al mântuirii și sfințirii creștinului de pe Lege pe Duh. Tranziția este reală și se face prin credință. Un creștin e transformat prin auzirea credinței. El aude adevărul prin care înțelege că justificarea înaintea lui Dumnezeu nu e prin ținerea Legii, ci prin ascultarea de Duhul. S-au schimbat reperatele, autoritățile și, implicit, valorile.

Întrebare: *Ce exemple din Noul Testament îți vin în minte atunci când se vorbește despre transformarea inimii prin auzirea credinței?*

.....

.....

.....

Imaginea la care apelează apostolul în finalul argumentului său este cea a botezului. Când te scufunzi în apă, simbolizezi renunțarea la un anumit fel de viață, de autoritate, de relații. Când te ridici din apă, te ridici la o viață nouă, cu o nouă autoritate la care apelezi și cu noi relații de care te bucuri. Așa se explică expresia: „toți care ați fost botezați pentru Cristos, v-ați îmbrăcat cu Cristos” (3:27).

Întrebare: *Cu toate că un act ritualic ca botezul nu mântuie, de ce este totuși cerut atât de Isus, cât și de apostoli? Ce texte biblice explicative ai sugera ca răspuns?*

.....

.....

.....

IV. CUM APLIC TEXTUL?

Una din problemele omului stă în sinele lui. Cine este condus de eul său acceptă cu greu să stea sub ascultare. Mulți oameni se îndreptățesc pe ei înșiși înaintea lui Dumnezeu prin faptele lor bune. Dumnezeu iubește faptele bune, dar nu pentru a te îndreptăți înaintea Lui.

Întrebare: *Să presupunem că ai în față un astfel de om, care mereu se justifică prin faptele sale bune. Cum l-ai putea schimba folosind argumentul lui Pavel din textul de azi? Ce i-ai spune?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIȚE

NOTİÇE

IDENTITATEA CREȘTINULUI Mai ești rob, sau deja ești fiu?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 4:1-7

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Un prim beneficiu al justificării prin credință este înfierea. Pavel pregătește tema încă din 3:26, când scrie că toți suntem fii ai lui Dumnezeu prin credința în Cristos Isus. Mai precis, dacă până la un punct ai fost robul Legii, prin credință devii fiul lui Dumnezeu. Iar a fi fiu înseamnă a fi moștenitor.

În vremea lui Pavel, conform cutumelor, fiicele nu moșteneau proprietatea tatălui, ci rămâneau permanent sub supraveghetori, administratori, numiți și epitropi. Fiii însă deveneau moștenitori din principiu.

Pavel deja anticipase o schimbare fundamentală cât privește înfierea creștină. În familia lui Dumnezeu nu mai este nici parte bărbătească, nici femeiască, ci toți sunt una în Cristos (3:28). Privilegiile moștenirii sunt egale.

Întrebare: *Te-ai gândit vreodată la moștenirea spirituală pe care ai primit-o prin Isus Cristos? Poți enumera câteva moșteniri?*

.....

.....

.....

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Pe vremea lui Pavel, a fi numit fiul cuiva însemna a fi eliberat de sub tutela pedagogului. Pavel folosește această metaforă și realitate pentru a descrie tranziția de la Lege la Duh. Dacă înaintea credinciosul era sub călăuzirea Legii, acum cel ce crede în Cristos e călăuzit de Duhul Sfânt. Este ca și cum, spune Pavel, Legea ar fi funcționat într-o perioadă de pruncie spirituală, unde primeai învățăturile de bază, începătoare. Mutarea în familia lui Dumnezeu vine cu tot pachetul, cu toate binecuvântările, pentru că ești considerat moștenitor.

Cel ce a făcut posibilă această trecere este Cristos. Însă aplicabilitatea acestui adevăr a rămas în sarcina Duhului Sfânt. Pavel scrie că Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său. Schimbarea este radicală, din rob devii fiu și, implicit, moștenitor.

Întrebare: *Ai trăit vreodată în viața ta o schimbare majoră de statut? Cum a fost? Împărtășește experiența ta cu cei din grup.*

.....

.....

.....

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Înfierea noastră, scrie Pavel, este opera lui Dumnezeu. Inițiativa unei înfieri aparține noilor părinți.

Dar să nu ne imaginăm că o înfiere este ceva de apucat, ceva ușor, superficial. Când noii părinți ai copilului înviat își doresc asta, ei trebuie să plătească un preț.

OBS. Psihologii ne atrag atenția că, la înfierea unui copil mic, apar tot felul de probleme specifice tranziției de la un mediu la altul. Astfel, copilul poate suferi de adaptare dificilă, de ajustare la noua viață, de deficit de atenție sau de hiperactivitate. Schimbarea îl afectează fizic, emoțional, mental și spiritual. El va primi un alt nume, va avea un alt cămin. De aceea, esențial este ca el să fie înconjurat cu atenție în plus, cu dragoste, cu răbdare.

Dumnezeu a plătit un preț pentru înfierea noastră prin jertfirea Fiului Său, Isus Cristos. Noi, spune Pavel, eram fii ai neascultării și copii ai mâniei (Efes. 2:1-3). Dar dragostea lui Dumnezeu ne-a adoptat și pe noi.

Exemplu: Dr. Jean Garton povestește despre o discuție avută cu copiii din clasa I despre familia ei. În timp ce se uitau la o poză cu familia profesoarei, o fetiță a observat că unul din copii avea culoarea părului complet diferită de a celorlalți membri ai familiei. Ea s-a gândit că acel copil trebuie să fie unul adoptat și a spus cu voce tare ca să audă toți: *Eu știu totul despre adopție, pentru că și eu am fost adoptată.* Atunci, un alt copil din clasă o întreabă: *Ce înseamnă că tu ai fost adoptată?* Fetița răspunde: *Înseamnă că ai crescut nu în trupul mamei, ci în inima mamei!*

Înfierea noastră a început în inima lui Dumnezeu. E rezultatul harului Său.

Când ești înfiat primești o nouă *identitate*. Un creștin are un nume nou, cele de urmaș al lui Cristos, de fiu de Dumnezeu. Isus Cristos devine fratele lui, pentru că lui Isus nu îi este rușine să îi numească pe toți creștinii drept frații Lui. Un creștin are un nou simțământ de apartenență, fiind parte a familiei mari, a Bisericii. Aici, el trebuie să fie îmbrățișat cu dragoste de ceilalți membri ai familiei.

Întrebare: *Cum îți poți manifesta sentimentul apartenenței de familia lui Dumnezeu, de Biserică?*

.....

.....

.....

IV. CUM APLIC TEXTUL?

Pentru a sublinia mai bine radicalitatea noului statut al creștinului, Pavel folosește expresia *Ava*, care poate să releve o relație intimă, de genul copil/părinte, dar și un respect aparte în relație. *Ava* sau *abba* era considerat în familia evreiască cel cu autoritate supremă în casă.

A fi în familia lui Dumnezeu impune în același timp intimitate și respect. Asta ni se cere și azi tuturor creștinilor când ne raportăm la Dumnezeu.

Întrebare: *Care sunt condițiile pentru a fi numit copilul lui Dumnezeu în Ioan 1:12-13?*

.....

.....

.....

Exercițiu personal:

Enumeră trei privilegii pe care le are cineva înfiat:

.....

.....

.....

Enumeră trei responsabilități pe care le are cineva înfiat:

.....

.....

.....

Întrebare: Care dintre privilegiile și responsabilitățile tale suferă în viața ta de copil de Dumnezeu?

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIÇE

NOTİÇE

NOTIÇE

LIBERTATEA ÎN CRISTOS

Care sunt limitele libertății creștine?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 5:1-15

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Tema intrării în familia lui Cristos este oarecum continuată de Pavel (cap. 5). A trece de la stadiul de copil la cel de adult presupune și un nou tip de libertate. Adulții au un mai mare grad de libertate de a trăi față de copiii. Unii însă cred că ei au dreptul de a face orice cu viețile lor. Aceste semne ale dorinței de emancipare apar deja în adolescență. Un adult are impresia că nimeni nu-l poate îngrădi, nici guvernul, nici școala, nici alte instituții, nici măcar biserica. De aceea, ei înțeleg trecerea de la copilărie la maturitate ca și câștigarea unei autonomii totale, a unei suveranități proprii.

O astfel de mentalitate periculoasă s-a instalat între galateni. Unii creștini au început să trăiască la limită, să profite de slobozenia lor în Cristos pentru a trăi pentru firea pământească. Eliberarea de sub Lege este reală, spune Pavel, dar nu să ne transforme în libertini, în sens moral (libertinul este unul indecent, desfrânat, ușuratic). Pe de o parte, Pavel dorește ca ei, galatenii, să nu se întoarcă sub jugul robiei Legii; dar, pe de altă parte, el dorește ca ei să nu cadă în capcana libertinajului.

Pavel scrie întâi despre prima extremă, a legalismului, apoi despre cea a libertinajului. Contează să înțelegi din ce ai fost eliberat și pentru ce ai fost eliberat.

Întrebare: *Ce metafore moderne ai putea găsi pentru expresia „jugul robiei”?*

.....

.....

.....

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Două chestiuni ar merita atenție aici: motivația corectă pentru o viață de sfințire și dacă este posibilă căderea din har.

(1) Motivația corectă pentru sfințire

Ne amintim că cei responsabili cu chemarea la legalism în biserica din Galatia au fost iudaizatorii. Argumentul lor suna de felul următor: fără Lege te vei purta fără limite, de aceea trebuie să trăiești sub o Lege. Evident, ei se refereau la Legea veche, Legea mozaică.

Apostolul Pavel consideră că această abordare nu motivează corect un creștin ca să trăiască fără păcat. Alta trebuie să fie motivația pentru a trăi în sfințenie. Un creștin care crede în Cristos are o credință care lucrează prin dragoste. Adică, sursa motivatoare pentru a trăi o viață sfântă nu e teama de Legea dreaptă, ci dragostea pentru Cristos. Și Cristos are o lege, dar este legea dragostei și a harului, credința care lucrează prin dragoste (5:6). Legea trebuie să funcționeze cu un anumit spirit. Nu ar trebui să ascuți o lege pentru că ți-e teamă, ci din dragoste și respect. Nu poți sluji liber în dragoste sub jug.

De cealaltă parte, când trăiești în libertatea dată de Cristos, te vei supune convins, de bună voie, din dragoste pentru legea lui Cristos.

Întrebare: *Ce diferență este între a asculta din teamă și a asculta din dragoste?*

.....

.....

.....

(2) Căderea din har

Unii creștini se poticnesc în exprimarea lui Pavel, cum că e posibilă căderea din har (5:4). De fapt, aici Pavel avertizează cu privire la cei care insistă pe adăugarea unei condiții ritualice pentru mântuire, anume tăierea împrejur. Cine adaugă un ritual de acest fel la mântuire spune, de fapt, că Cristos nu e suficient, deci renunți la harul Lui. Nu te poți mântui singur printr-un act religios. A alege Legea înseamnă a pierde harul.

Dacă ar fi să facem o paralelă cu Pilda semănătorului, atunci iudaizatorii ar intra în categoria celor care au auzit Cuvântul, dar Cuvântul nu a prins rădăcină.

În concluzie, învățătura căderii din har nu se poate susține prin acest verset, deci se impune un refuz din start în orice dezbateri pe baza lui.

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURĂ CENTRALĂ A TEXTULUI?

Învățătura centrală a textului nostru se referă la libertatea în Cristos. Un creștin regenerat, justificat și înfiat este un creștin liber! Aceasta este chemarea lui. „Voi ați fost chemați la slobozenie!” (5:13).

Pavel caută să implementeze ideea unui nou tip de lege sub care trăiește creștinul. Această lege nouă a lui Cristos are alte reguli, alt etos, alte motivații.

Ce înseamnă, așadar, a fi liber?

- A fi liber nu înseamnă a fi liber să păcătuiești!
- A fi liber înseamnă a fi eliberat de vinovăția și puterea păcatului!
- A fi liber înseamnă să faci lucrarea lui Dumnezeu întâi datorită harului, nu Legii!
- A fi liber înseamnă să faci ceea ce Cristos vrea să faci, să iubești ceea ce Cristos iubește!
- A fi liber înseamnă a controla firea pământească!

Întrebare: *De ce credeți că unii evanghelici nu trăiesc liber în Cristos? Ce rețineri sau obstacole au?*

.....

.....

.....

IV. CUM APLIC TEXTUL?

A fi liber în Cristos este un mare câștig al învățaturii creștine. Cristos vrea să Îl slujim cu toată libertatea.

Întrebare: *Cum își exprimă cel mai practic creștinul această libertate?*

Să luăm câteva domenii:

Ce înseamnă să fii liber în domeniul închinării?

.....

.....

.....

Ce înseamnă să fii liber în domeniul relațiilor?

.....

.....

.....

Ce înseamnă să fii liber în domeniul tradiției?

.....

.....

.....

**NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTİÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

VIAȚA ÎN DUHUL Sub care domnie trăiești?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 5:16-26

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Apostolul a făcut deja mai multe trimiteri la lucrarea Duhului în viața credinciosului.

- Prin auzirea credinței primești Duhul (3:2; 3:14).
- A fi parte a familiei lui Dumnezeu înseamnă a primi în inimă Duhul Fiului Său (4:6).
- Așteptarea nădejzii neprihănirii este prin Duhul (5:5).

După ce apostolul Pavel tranșează disputa dintre Lege și har în favoarea harului, el îi învață pe credincioși cum să umble călăuziți de Duhul. A fi călăuzit de Duhul înseamnă implicit a nu mai sta sub Lege (5:18). Lucrarea Duhului este însă mult mai extinsă. Pavel folosește imaginea cârmuirii, direcționării de către Duhul. Așa după cum poți fi cârmuit de fire, la fel poți fi cârmuit de Duhul. Cele două, firea și Duhul sunt antagonice. Firea pofteste împotriva Duhului și Duhul împotriva firii. Credinciosul este cel care decide de care se lasă cârmuit.

Fiecare din cele două surse de influență are însușiri specifice, proprii. Firea produce păcate ușor depistabile. O mare parte din aceste păcate ale firii sunt făcute în zona sexuală (preacurvia, curvia, necurăția, desfrânarea), iar o alta în zona relațiilor (vrajbele,

certurile, zavistiile, mâniile, neînțelegerile, dezbinările, certurile de partide, pizmele etc). De partea cealaltă, Duhul produce virtuți specifice: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor.

Creștinul decide sub ce domnie trăiește. Va alege el domnia firii, sau domnia Duhului?

Întrebare: Lista lui Pavel nu este epuizată. *Dacă ar fi să adaugi ceva la lista roadelor Duhului, ce caracteristici ai mai pune?*

.....

.....

.....

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Mai multe metafore de care s-a folosit apostolul Pavel au nevoie de explicație în context:

- (1) Apostolul Pavel revine mereu la metafora răstignirii. De data aceasta, când vorbește despre răstignirea firii, se referă la un rezultat al răstignirii împreună cu Cristos. Adică, cine a avut parte de răstignirea împreună cu Cristos, își va răstigni și firea împreună cu patimile și poftetele ei (5:24-25).
- (2) A permite Duhului să te călăuzească înseamnă a-i permite să te cârmuiască, adică asta înseamnă a trăi prin Duhul și a umbla prin Duhul. Duhul care ți-a dat viață nouă vrea să umbli, adică să te lași călăuzit, cârmuit de El.
- (3) Când Pavel vorbea despre jugul Legii, el viza un fel de robie sau trăire sub puterea păcatului. Tot așa, a trăi sub autoritatea Duhului sugerează un alt tip de robie, adică trăirea sub puterea Duhului.

- (4) Când Pavel vorbește despre firea pământească nu se referă doar la trup, ci la întreaga natură umană, care implică trupul și sufletul. De pildă, a trăi sub îndemnurile firii se poate referi la a trăi în afara sferei de influență a voii lui Dumnezeu sau frustrat, lipsit de călăuzirea prin Duhul Sfânt.

Întrebare: *Ce diferență ați vedea între răstignirea împreună cu Cristos și răstignirea firii pământești? Comparați Gal. 2:20 cu Gal. 5:24.*

.....

.....

.....

Întrebare: *Ce diferență ați vedea între a fi călăuzit de Duhul și a umbra prin (sau în) Duhul? Comparați Gal. 5:18 și Gal. 5:25.*

.....

.....

.....

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Învățătura centrală a textului este viața în Duhul. Un creștin nu mai trăiește condus, dominat, cârmuit de firea pământească, ci de Duhul Sfânt.

Se spune că hedoniștii sunt conduși de dorințele lor, materialiiștii de posesiunile lor, iar legaliiștii de regulile lor. Un creștin este și el condus, adică cârmuit în acțiunile lui sau în deciziile lui de Duhul lui Dumnezeu. Dar aici nu e vorba de o dependență păcătoasă, ci de o subordonare liberă, conștientă, benevolă față de Duhul Sfânt. A fi cârmuit de Duhul pretinde o predare totală în mâna Duhului.

De aceea, viața creștină nu se trăiește cu stres, apelând la puterile omenești, la resursele care zac în natura umană. Astfel, creștinul va aduce rod de un alt soi. Toate virtuțile amintite de Pavel, deși se pot recunoaște și în acțiunile naturale ale omului, sunt împuternicite de Duhul, în sensul curățirii lor. Aceste roade ale Duhului, purificate de Duhul, sunt folosite de El pentru a sfinți, a împuternici comunitatea din care face parte creștinul. A te lăsa cărmuit de Duhul înseamnă a avea același ritm, a pulsa la fel cu Duhul.

Întrebare: *Crezi că un om firesc poate fi călăuzit de Duhul?*

.....

.....

.....

IV. CUM APLIC TEXTUL?

Viața în Duhul presupune răstignirea firii (negativ) și călăuzirea și umblarea în Duhul (pozitiv).

Întâi, ceva trebuie crucificat în noi. Aceasta privește o lucrare radicală în noi înșine. Poate că la asta se referă Isus când a spus că fiecare creștin trebuie „să-și ia crucea în fiecare zi” (Luca 9:23).

Întrebare: *Ce obiceiuri rele din viața ta crezi că ar trebui să răstignești?*

.....

.....

.....

Apoi, a trăi viața în Duhul presupune călăuzirea și umblarea în Duhul. Aici, apostolul vrea să ne dea un impuls nou pentru a face ceva împreună cu Duhul. Duhul vrea să ne călăuzească, să ne ghideze în adevăr. El vrea să împuternicească dorințele noastre pentru a lupta contra firii și a alege binele. Aceasta înseamnă a sta sub disciplina Duhului.

Întrebare: *Ce călăuzire mai deosebită a Duhului ai avea de împărtășit cu cei din grup?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

HARUL ÎN SLUJIRE

Ce motive ai ca să-i slujești pe alții?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 6:1-10

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Nu există un context mai propice pentru validarea libertății creștine și trăirii în Duhul ca Biserica. Aici se dovedesc virtuțile creștine, aici se cere și se dă socoteală de viața spirituală a fiecăruia. De aceea, apostolul se concentrează la finalul epistolei pe câteva principii practice de conviețuire în comunitatea creștină.

Apostolul are în vedere câteva situații:

- Cum te raportezi la cei căzuți?
- Ce facem cu cei care se laudă?
- Cum îi onorezi pe cei care te învață?
- Ce te motivează să continui facerea de bine?

Situațiile amintite de Pavel au vizat situații concrete în adunările din Galatia. Un ghid de conviețuire i-ar putea ajuta. Dar ghidul apostolului este îmbibat de duhul harului. Din înțelegerea harului curge viața de slujire.

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Apostolul a observat că o mare parte din problemele de relații între creștini vin din mândrie. De aceea, Pavel avertizează de câteva ori asupra slavei deșarte a iubirii de sine (5:26; 6:3-4). A fugi toată viața pentru a-ți forma o imagine este o deșertăciune, efemeritate. Iubirea

de sine atrage după ea invidia și resentimentele. Dacă vrei să te lauzi cu ceva, totuși, scrie Pavel, atunci laudă-te cu împlinirea legii lui Cristos, axată pe slujire și jertfă.

Întrebare: *Care ar fi semnele mândriei în viața omului? Scrie mai jos trei dintre aceste semne.*

.....

.....

.....

Ce este legea lui Cristos? În contextul imediat se referă la purtarea poverilor semenilor. Aluzia este în mod clar la poverile spirituale prea grele pe care le poartă unii din biserica ta. Așa cum Cristos a purtat poverile noastre, și noi trebuie să purtăm poverile fraților noștri și a surorilor noastre de credință. Cine se identifică cu suferințele celorlalți, nu mai are timp de el însuși, de imaginea lui...

Un exemplu de purtare a poverilor este să căutăm soluții de reparare a celui căzut într-un păcat (6:1). Nu disprețuire, ci restaurare! Nu bârfire, ci bunătate! Aceasta e sarcina celor duhovnicești, adică a celor călăuziți de Duhul.

Întrebare: *Ce poveri ale fraților sau surorilor din biserica ta (sau grupul tău) ai purtat în ultimul timp? Împărtășește câteva experiențe ziditoare.*

.....

.....

.....

Ilustrație: Un om a căzut într-o groapă și nu putea ieși. Ce i-ar spune cei care s-ar opri și l-ar privi de sus?

Un om subiectiv ar sta cu el și i-ar spune: „Simt cu tine acolo jos!”

Un om obiectiv ar trece alături de groapă și i-ar zice: „Este logic ca cineva să cadă în groapă!”

Un fariseu i-ar zice: „Numai oamenii răi cad în gropi!”

Un matematician ar calcula cât de adâncă e groapa.

Un reporter ar cere exclusivitate pentru povestea cu groapa.

Un inspector financiar l-ar întreba dacă își plătește taxele de groapă.

Un depresiv i-ar spune: „N-ai văzut nimic până ce nu vei vedea groapa mea!”

Un evanghelist i-ar spune: „Îți meriți groapa!”

Un perfecționist i-ar spune: „Groapa este numai în mintea ta!”

Un psiholog ar nota: „Mama ta și tatăl tău sunt de vină că ai ajuns în groapă!”

Un terapeut i-ar zice: „Crede în tine însuși și vei putea ieși din groapă!”

Un optimist i-ar sugera: „Lucrurile puteau sta chiar mai rău!”

Un pesimist ar pretinde: „Lucrurile nu pot sta mai rău!”

Isus, dacă l-ar vedea pe om în groapă, s-ar apleca, i-ar da mâna și l-ar scoate din groapă!

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂȚURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Viața în Duhul este o viață de slujire. Spiritul comunitar autentic al unei biserici este spiritul lui Cristos, al jertfei, bunătații, smereniei, altruismului. Aceasta este, în alți termeni, legea lui Cristos.

Un creștin în comunitate simte cu celălalt, ia inițiativa, empatizează, apreciază. Numai într-o comunitate formată din credincioși regenerați prin Duhul Sfânt poți găsi un astfel de spirit de slujire cristic.

În biserică suntem unii cu alții, unii pentru alții... De aceea, să nu ne întărâtăm unii pe alții, nici să ne pizmuim unii pe alții, ci să ne purtăm sarcinile unii altora.

Exercițiu împreună: *Recitiți epistola și extrageți toate expresiile care sugerează reciprocitatea (unul altuia, unii pe alții etc.).*

.....

.....

.....

IV. CUM APLIC TEXTUL?

În biserică, se așteaptă ca duhul slujirii să fie duhul dominant. De aceea, apostolul ne dă următoarele principii de slujire și conviețuire:

- Ori de câte ori cineva cade, trebuie să iei inițiativa ca să-l ridici.
- Când ridici pe cineva căzut, trebuie să o faci cu duhul blândeții (față de cel căzut) și cu precauție (față de tine, care îl ajuți).
- Înainte de a te compara cu alții, trebuie să te auto-cercetezi; vei vedea că principiile după care îi judeci pe alții sunt altele decât cele după care te judeci pe tine.
- Nu lua nimic superficial; chiar și atunci când ești învățat de alții, nu uita să apreciezi și să returnezi din ce ți-a dat și ție Domnul.
- Motivația în a face bine să nu stea întâi în răsplată.
- În lucrarea de întrajutorare, prioritatea să-ți fie frații și surorile de credință.

Întrebare: *Ce similarități ai remarca prin a compara aceste gânduri ale lui Pavel cu viața Bisericii Primare din FA 2?*

.....

.....

.....

Ia jugul lui Cristos pe umăr

Nicolae Moldoveanu

(Fa major)

Ia jugul lui Cristos pe umăr
 Și trage lângă El arând,
 Chiar dacă semeni numai lacrimi
 Și umbli numai sângerând.

*Cristos cel Sfânt te va cunoaște
 În sărăcie, nu-n belșug,
 Că mulți au stat cu El la mese
 Dar prea puțini au tras la jug.*

Ia-I sarcina și-o du alături
 Și simte-o apăsând din greu,
 Cum ai răspunde doar tu singur
 De tot ce are Dumnezeu.

*Cristos cel Sfânt te va cunoaște
 Odată-n cerul Lui de sus,
 Nu după haina ce-ai purtat-o,
 Ci după sarcina ce-ai dus.*

Ia-ți crucea ta și-I mergi pe urme,
Tăcând și mulțumind ca El ,
Iubește, roagă-te și răbdă
Urmând dumnezeiescul fel.

*Cristos cel Sfânt te va cunoaște
Nu după numele ce-ți pui,
Ci după rănilor-ndurate
Sub crucea ta și crucea Lui.*

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIȚE

NOTIÇE

CRUCEA LUI CRISTOS

Cu ce te lauzi în viață?

Rugăciune

Citirea lecției: Galateni 6:11-18

I. CARE ESTE CONTEXTUL?

Surprinzător, apostolul revine la finalul epistolei la tema cu care a început argumentul teologic. Vă amintiți cum iudaizatorii din Galatia insistau pe îndeplinirea ritualurilor mozaice. Nu exista un alt semn mai clar de respect pentru Lege, spuneau ei, ca tăierea împrejur.

Se pare că insistența legaliştilor pe ținerea Legii a lăsat urme adânci, de vreme ce apostolul își ia timp pentru noi clarificări. El vrea să clarifice odată pentru totdeauna că un creștin născut din nou este o făptură nouă. El nu mai este dator cu nimic Legii vechi. Jertfa lui Cristos a trecut în uitare jertfele din perioada Legii.

Pavel accentuează din nou rolul crucii lui Cristos în trecerea de la Lege la har. Totul a fost resetat o dată cu venirea lui Cristos și jertfa Lui de ispășire. Ritualurile dispar, apare relația. Mântuirea este numai prin credința în jertfa lui Cristos. El este centrul Evangheliei lui Dumnezeu.

A fi creștin înseamnă a fi „în Cristos”, a fi „o făptură nouă” (6:15). Nu se putea o încheiere de epistolă mai frumoasă și mai convingătoare ca acest *post scriptum*.

Întrebare: *Ce înțelegea apostolul Pavel prin a fi o făptură nouă? Găsiți alte texte din scrierile lui care să completeze înțelegerea voastră.*

.....

.....

.....

II. CE TREBUIE EXPLICAT ÎN TEXT?

Pavel folosește de două ori ideea de trup, dar cu semnificații diferite. Iudaizatorii căutau să se laude „cu trupul vostru” (6:13), iar apostolul purta „semnele Domnului Isus pe trupul său” (6:17). Prima referință ne duce la formalismul religios, a doua la autenticitate religioasă.

(1) Formalismul religios

Știm că iudaizatorii legalști au fost insistenți cu tăierea împrejur, care se făcea în trup, nu în duh. Pavel îi bănuiește că în spatele presiunii lor nu era atât rigurozitatea ținerii Legii, cât orgoliul lor. De aceea, el scrie negru pe alb că ei umblă după plăcerea oamenilor, ca „să se laude cu trupul vostru”, în sens de fală pentru un ritual exterior la care ei țin. Aveau, adică, un motiv ascuns, ipocrit.

Întrebare: *Cum am putea opri astăzi obsesia unora pentru formele exterioare ale credinței? Cum să evităm formalismul religios? Dați câteva idei.*

.....

.....

.....

(2) Autenticitatea religioasă

Dacă există o pricină de laudă, scrie Pavel, aceasta nu poate fi decât crucea Domnului Isus Cristos. Ea este cea care a produs metamorfoza, răstignirea, transformarea creștinului, nicidecum Legea. Orice altă tentativă de laudă înaintea lui Dumnezeu este suspectă de egoism, denaturare sau deformare intenționată.

Apostolul se lauda că poartă semnele (în greacă stigmata) Domnului în trupul său. Nu credem că se gândea la stigmatete Lui Isus, adică exact rănilor de pe trupul lui Isus rămase în urma suferințelor Lui. Poate că Pavel avea în vedere rănilor primite de el în urma suferințelor din lucrările lui misionare în Numele lui Isus (vezi 2 Cor. 11:23-25). Chiar și acest aspect îi întărea autoritatea lui apostolică. Totul era autentic, real, convingător.

Întrebare: *Ce știți despre stigmatetele cu care se laudă mai ales sfinții catolici? Cum le-ați răspunde celor care cred în ele?*

.....

.....

.....

III. CARE ESTE ÎNVĂȚĂȚURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Această revenire a lui Pavel la tema tensiunii dintre Lege și har încheie epistola. Apostolul vrea să fie sigur că nu mai este loc de nici o negociere, de interpretare sau adăugire la Evanghelia lui Cristos. Mântuirea a venit prin har și se concretizează în nașterea din nou reală în inima credinciosului, prin credința personală în Isus Cristos. Dacă este o pricină de laudă pentru un creștin, aceasta este crucea lui Cristos.

De aici încolo, pentru Pavel urma doar prezentarea în alte epistole a versiunii lărgite a Evangheliei lui Cristos. Esența acestei Evanghelii, însă a fost descrisă concis, dar autoritar aici, în Galateni. Acesta este, în expresia lui Pavel, „dreptarul” după care trebuie să se ghideze orice creștin.

Întrebare: *În urma acestei incursiuni în epistolă, cum ai defini harul pentru tine? Ce concepte biblice ai fi obligat să le legi de har?*

.....

.....

.....

IV. CUM APLIC TEXTUL?

Lauda apostolului stătea în crucea lui Cristos. Astăzi, mulți oameni poartă o cruce la gât sau în mașină, ca un fel de protecție. Tot în zilele noastre, tot mai mulți predicatori nu mai predică crucea lui Cristos. Lauda unora stă în realizările lor, în prosperitatea lor... Închinarea prin cântare suferă și ea. Tot mai puține cântări menționează crucea lui Cristos.

Întrebare: *Cum am putea să recuperăm centralitatea crucii lui Cristos în închinările bisericilor noastre?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Crucea-i ascultarea

1. Crucea-i ascultarea Domnului Isus,
Cea mai 'naltă jertfă care s-a adus,
Darul cel mai mare, prețul ne-ntrecut
Ca să mântuiască ce era pierdut!

R: *Crucea-i slava Ta, crucea-i pacea mea,
Din blestem m-a scos jertfa lui Hristos;
Viață mi-a adus crucea lui Isus.
Slavă lui Hristos, slavă lui Hristos!*

2. Crucea e iubirea Domnului Isus
Nu-i cuvânt să-nalțe dragostea mai sus;
Nu-i nimic să-arate-atât de strălucit
Dragostea cu care Tatăl ne-a iubit!

3. Crucea-i biruința Domnului Isus.
El a-nvins când singur morții S-a supus
Și-a zdrobit vrăjmașul când S-a umilit;
Preamărit e Mielul fiindcă S-a jertfîit!

4. Crucea este slava Domnului Isus,
Prin ea Și-a-nălțat El Numele-I mai sus;
Rănile Lui sfinte veșnic vor purta
Mântuirea noastră și mărirea Sa!

Rugăciune

NOTIȚE

NOTIÇE

BIBLIOGRAFIE

- Beale, G.K. and Carson, D.A. (Eds.), *Commentary on the New Testament Use of the Old Testament* (Grand Rapids: Baker Academic, 2007).
- Carson, D.A. and Moo, D.J., *Introducere în Noul Testament* (Oradea: Făclia, 2007).
- George, T., *Galatians*, New American Commentary (Nashville: Broadman and Holman, 1994).
- Kostenberger, A.J., *The Cradle, the Cross and the Crown. Introduction to the New Testament* (Nashville: Broadman and Holman, 2009).
- Longenecker, R.N., *Galatians*, Word Biblical Commentary (Dallas: Word, 1990).
- Longenecker, R.N. and Todd, D.S., *Thinking Through Paul. A Survey of His Life, Letters, and Theology* (Grand Rapids: Zondervan, 2014).
- McKnight, S., *Galatians*, NIV Application Commentary (Grand Rapids: Zondervan, 1995).
- Stott, J.R.W., *Epistola lui Pavel către Galateni. O singură cale* (Cluj Napoca: Logos, 2006).

Am fost răstignit împreună cu Cristos, și trăiesc... dar nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăiește în mine. Și viața pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine.

Galateni 2:20